

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Elfogadták a nagy kölcsönt.

Debrecen város közgyűlése két óras zajos vihar és szenvedélyes vita után fölényes többséggel elfogadta a külföldi nagy kölcsön szerződését. — Kiene szónok a vitában. — Csupán öten szavaztak az előzetes szerződés jóváhagyása ellen. — Magoss polgármester a kölcsönadó cégről. — A felhasználást a közgyűlés ellenőrzi.

Debrecen város parlamentje tegnap délelőtt közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán a legfontosabb ügy a városi nagy kölcsön volt. Ugy látszik, hogy a városatyák szokásos unalmát ez a rendkívüli fordulópontra alkotó esemény sem tudta megteríteni, még 9 óra után is csak szórva-nyosan mutatkoztak a nagy teremben. Küönösen felfűnök voltak a gazdaoldalon tátongó üres padok, a melyek csak jóval a gyűlés megnyitása után kezdtek be népesedni. — Ugy látszik, hogy az érdeklődés központjában sokkal inkább a megint havazásra fordult időjárás állott, mint az amerikai dollár.

Negyed tizkor vonult be dr. Hadházy főispán a terembe. A tárgysorozat elsőpontjaként dr. Felméry polgármesteri titkár azzal terjesztette be a polgármester jelentését, hogy azok a szokásos adatokat tartalmazza. Zelinger Ede ezzel szemben az egész jelentés felolvasását kívánta, minek megtörténte után a jelentés képes szavá tette a közgyűlésben megüresedett és rendeltetésétől elvont két pavilon ügyét, majd arról kezdett beszélni, hogy a külterlen kevés a közkut, mert a tanács a közkutak létesítését előíró közgyűlési határozatot nem hajtotta végre.

Dr. Magoss György polgármester: Bocsnatokat kérek **jobbét csináltunk, mint amennyit a közgyűlési határozat előír.**
Zelinger: Orvoslást kér.
Dr. Magoss polgármester: Jelenti, ami különben már ismeretes, hogy a kórházi pavilonok ügyében a feliratot küldték a kultuszminiszterhez. — Ennél többet nem tehettek. A közkutak ügyében az a valóság, hogy az előírt 13 helyett 17-et adtak át a közhasználatnak, de még ezután is fog-nak csinálni, ha költség áll rendelkezésre.

Dr. Révi Nándor kifogásolja, hogy a polgármesteri jelentést nem olvas-sák fel, hanem csak annyit mond a referens: „a szokásos adatokat tartalmazza”. Régent nemcsak statisztikai adatok voltak a jelentésben, hanem események is.

Dr. Magoss polgármester: Éppen úgy történik ma is, ahogy a bizottsági tag ur kívánja. Ha érdemleges dolog van, mindig felolvassák külön.

A polgármesteri jelentéssel kapcsolatban keletkezett intermezzo után tisztviselői ügyek kerültek szónyeg-re. — A közgyűlés hozzászólás nélkül szavazta meg a 30 százalékos városi pótlékot, valamint a személyi és működési pótlékoknak arányko-rában való megállapítását.

A nagy kölcsön kerül sorra. Moz-golódás támad a padok között s a mit nagyon ritkán lehet tapasztalni a közgyűlésen, most látszik, hogy va-lamicske érdeklődés ül ki az areokra. A Wheatley bankcég megbízottjával dr. Mischnajevszky Emánuellel kötött előzetes szerződést, valamint a díjlevelet dr. Vargha Elemér tb. fő-jegyző szóról-szóra felolvassa. A szer-ződés feltételei a „Debreczen” közön-sége előtt többszöri cikkemnek révén már ismeretesek.

A kölcsönszerződés és a felhasználási program kritikája.

A vitát dr. Szabó Ferenc nyitja meg: Azzal kezdi, hogy a háboru után bekövetkezett idők egyik egéje több problémája a tőke-szerzés a vér-telen gazdasági élet számára. Elvi szempontból tehát csak helyeselni lehet a város azon törekvését, — hogy külföldi kölcsönt akar felvenni. Szé-rinte azonban ez a kölcsön nagyon hirtelenül jött s ezért nincs kellőké-pen felőle tájékozódva a publikum.

Arról van szó szerinte, hogy ez az ötmillió dollár órási lehetással lesz a város gazdasági életének alakulá-sára, épen ezért nagy körültekintés-sel kell eljárni. — A város csupán 4475 000 dollárt kap kézzhez. Így a közvetítő díjat is belekalkulálva a 7 százalékos kamat a valóságban 9—10 százalékos is lesz (?) Mindannyian azt remélnék, hogy a pénzügyi viszonyok javulni fognak, ez esetben pedig drága lesz a kölcsön s akkor a városnak konverziót kell vértrehaj-tani. — A jutalék szerinte nem olyan tényező, amit örömmel kellene üdvö-zölni. Szükséges rossz, épen ezért a növekedésre kell korlátozni. A város egy előkelő idegennek adja ezt a tíz-milliárdos összeget a közvetítés fejé-ben.

— A kamat és törlesztés évi 30—40 milliárdos mterhe est jelent. Szük-ségesnek tartja a felhasználási pro-gram ismertetését. — Elsősorban a munkanélküliséget kell enyhíteni fontos befektetések által. Els ezek között a lakásprobléma r kbete sége. Lakásépítésről 10—12 év óta nem lehet beszélni. A vízvezeték ki-reor-gonizálni kell. Az utcákat kövezni és locsolni kell, mert azért nagy Debre-czenben a tudóvészhalandóság. Szük-séges a telepeknél a városra való összeköttetést könnyebbíteni. Az új városrész építését nem tartja fon-tosnak. Ezzel nem onyhül a lakásin-tósnak. Hasonlóképen nem tekinti sür-gősnek a nagyerdei uszoda felépíté-

ését, mikor már van két uszoda (?)
Dr. Révi Nándor: Ugy is uszni fog-nak az adóban.

Dr. Szabó Ferenc: Olyan hangokat hall, hogy a város a pénzt át fogja adni budapesti bankoknak.
Ifj. Schwartz Vilmos (fejét lóbáz-va): *Ajjaj!*

Dr. Szabó Ferenc: Indítványozza, hogy a városi tanács készítsen pro-gramot a kölcsön felhasználásáról s csak azután terjessze jóváhagyás vé-gétt a közgyűlés elé a kölcsönszer-ződést.

Már Szabó Ferenc beszéde alatt kezdett izzóvá válni a hangulat.

Steinfeld István a következő szó-nok: Két szempont, a szerződés bírá-lata és a felhasználási program kö-rül folyik a vita. Az az álláspontja, hogy a kölcsönbefektetésnek olyan-nak kell lennie, mely a kamatokat meghozza. Nem zárkózik el a szociá-lis jellegű beruházások elől sem, de szerinte a legelső szempontnak a ri-ség üzleti célnak kell lenni, mert ha nincs üzlet, nem lesz jó a polgárság életérhei fokozódni fognak. A fel-használási móddal foglalkozni azon-ban nem időszerű, mert most még csak egy előzetes megállapodás van előttünk. Annak idejére ő is részle-tes programot kér. A 9—10 százalékos kamat tulzott, ez nem jön ki sehogy!

Egy hang: Esetleg!

Steinfeld: Itt nem lehet esetlege-zni, itt nem az időjárás viszontagsá-gairól van szó, itt pontosan ki lehet mindent számítani. (Helyeslés.) Ha négy év múlva a pénzügyi viszonyok jobbakk lesznek, a város stornirozhat-ja a szerződést. Nagyon fontos kikötés a kamatláb leszállításának lehe-tősége.

Egy biz. tag (mosolyogva): Meg-egyezés szerint tehát csak akkor, ha a kölcsönadó is akarja.

Steinfeld: Ne tessék ezen mosolyo-gni! Ha a kölcsönadó négy év múlva nem akarja mérsékelni a kamatlá-bát, a város visszafizeti a kölcsönt, mert erre joga van.

A jutalék tényleg súlyosnak lát-szik de ki az aki a város iránti sze-retebből kölcsönt szerez? A közvetítő zredői követelése sokkal több volt, mint a 15 százalékos kívánt. A mostani 15 évre elosztva csupán egyny-gyed százalékos tesz ki.

Ez a kölcsön az állam szanálási költségéhez hasonlítva, rendki-vül előnyös, melyél előnyöseb-bet nem is lehetne kapni.

A város csak egy évre van kötve, ez nagy dolog. Egész nyugodt lelki-ismerettel elfogadja és elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

A zaj mindinkább nő a bizottsági tagok egymással vitatkoznak, csu-pán a gazda oldal hallgat és figyel.

A kölcsönellenzék központjában Márk Endre áll fel ezután szó-lásra.

Felteszi, hogy a tanács tisztában van a következő kérdésekkel: hogy az ajánlat teljesen komoly, hogy a tanács informálódott a cég komoly volta felől, hogy a kormánytól ígere-tet kapott, a kötvény kibocsátás en-

gedélyezésére. Először azt kell meg-gondolni, hogy szükség van-e a kölcsönre, másod sorban pedig, hogy mire fogja fordítani. Nem teszi fel a kormányról, hogy belemenjen a kölcsönbe, mikor nem tud a felhasználás módjáról.

Nagyon sürgősnek látja azt, hogy a városi vezetőség pro-gramot nyújtson, addig nem szavazza meg.

A lakásépítést helyezi ő is első helyre.

Magánember nem tud most építeni. A városnak vannak telkei, azokra lehet építeni, de elvárja, hogy az állam sem fog nyeresztkedni rajta. Részle-tes felhasználási programot kér ad-dig nem szavazza meg a kölcsönt. — (Zaj, kiabálás: Szavazzunk!)

Dr. Révi Nándor szólal fel: Pro-gramot akar ő is. Harsog a nagy zajban:

Hozzá van szokva, hogy a város kölcsönöket vesz fel. De ez a javas-lat nem tökéletes, nem szól a fel-használásról. Beszélnek ugyan több mindenről, de neki ez kevés. A ta-nácsnak ide kellett volna hozni a felhasználási programot.

Dr. Magoss polgármester: Fogjal is!

Révi: Az nekem semmi, hogy par-kiroznak s a Nagyerdőn szállodát építenek. Megkérdem szemtől-szemtől be a polgármester urat, mi a véleménye, kell-e lakás?

Dr. Magoss (nagy zajban): *Hogy ne kellene!*

Dr. Révi: Ezt nekem tudni kell. — az is kel lesz a lakás és milyen lesz! (?)

Dr. Révi most már állandóan gazdák felé harsog. A zaj miatt nem lehet hallani a beszédet. Dr. Hadházy főispán rázza a csengőt.

Dr. Magoss polgármester: Először pénz legyen!

Dr. Révi hirtelen másra tereli a szót: Rettenetes helyzet van. Az ipa-rosek egymás után lesznek öngyilkosok!

Az egyik bizottsági tag felugrik s ingerülten kiáltja Révi felé: *Azért kell a kölcsön, hogy ne legyenek öngyilkosok.*

Dr. Révi leül.

Dr. Freund Jenő felül:

— Ha a mostani ellenzéki felszólá-lásokat mérlegelem, azt kell hinned, hogy 1911-ben vagyunk. Akkor is kölcsönt vettünk fel. De akkor a város-házát körülállták a kölcsönajánlók és kinalva kinalták a pénzt. Ma más a helyzet. Az egész ország külföldi kölcsönt keres.

Debrecen van abban a kivételes helyzetben, hogy az első ajánla-tot ő kapta.

En elfogadom. A felhasználási pro-gram jöhet később is, mindig tudunk rajta változtatni. En meg vagyok arról győződve, hogy mindenkinek van olyan programja, mely teljesen kimeríti az ötmillió dolárt.

Az előzetes szerződés elfogadá-sával még semmit sem adunk fel a program iránymutatásból. Az állandó zajban és közbekülsé-

tulajdonához, tehát a színházhoz szabadna csupán kötni és nem az igazgató személyéhez.

Versényi Tibor szerint a helyzet nincs megoldva azzal, ha a színházgató ilt hagyja a színházat.

Dr Rodó Rezső szerint a színházaknak művészeti célokat kell szolgálni, ezért pedig áldozni kell. Nem lehet a 25 évvel ezelőtti békebeli állapothoz hasonlítani a mostanit.

Akkor a színházak nem volt konkurrensa, most rengeteg van.

A színházi kultúrával szemben erkölcsi kötelességünk van. Ha nem adunk segítséget, az is rendben van, de akkor számoljunk azzal, hogy nem tartunk fenn színházat.

Dr Szentpéteri Kun Bélának az a felfogása, hogy a színház mindig mint kulturintézményt kell tekinteni.

Semmiféle kultúrát sem lehet áldozat nélkül fenntartani. A réssz etekben nyújtott áldozat rossz üzlet. A jó üzletember nagy tőkét fektet be egyszerre és nem gyakori filléreket. Olyan áldozatot kell hozni, mely teljesen tápra állítja a színházat. Az a felfogása nem éppen a „Tűzek”-kel kapcsolatban, bár az is fáj neki, hogy a színházi kultúrának nemcsak feltételeket, hanem nemességét is kell. Protestál az ellen, hogy a „Tűzek”-et tisztviselő előadásba sorozták be.

Tóth István felveti a színház kibővítésének kérdését. Így a helyáratát is lejjebb lehetne szállítani.

Kardos Géza reflektál a felszólalásokra. A „Tűzek”-kel arra akart precedens utalni, hogy miképpen meggyen a színház, ha üzletszerűen kezelik. Diszkrét híres volt mindig az ő színháza. Darvas Lili azt mondta, hogy a debreceninek jobb drámai együttést nem talált a vidéken. Az mondják, hogy modern darabokat nem szabad játszani. — De ha klasszikust adok üres a színház. — Utókére én nem irkálók szindarabokat. (Derűltég.) Ő soha többé nem fog segítséget kérni, ha most megkapja.

Adjanak jó nyári állomást.

Dr Magoss polgármester: Honnan adjunk mi nyári állomást?

Kardos Géza: Ha kibírom a szerződést huzni, világrehordot teremtek a debreceni színházgatók között merj kilenc évig még senki sem volt igazgató itt: tönkrement hamarabb.

A két óráig húzóda vita végén dr Magoss polgármester összegezte a városi tanács álláspontját:

— A válság egyik oka az általános lesgényedés, a másik a mozi. — Az első azt hozza magával, hogy a békebeli szubvenció megadása nagyon indokolt (Helyeslés.) Ha ki lehet vinni abba belegyűzik, hogy debütán a színházban mozielődést rendezzenek. A 400 millió segélyről ma nem lehet szó, legfeljebb 100 millióról. A vigalmi adó elengedéséről már ez évben nem lehet beszélni.

A bizottság dr Magoss polgármester felszólalása alapján tehát azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy adja meg Kardos Gézának a teljes fűtéstől, világítástól, 20.000 aranykoronából álló békebeli szubvenciót. — ezenfelül száz millió korona rendkívüli segélyt és a moziengedélyt.

Ravasz püspök beszéde a katolicizmus és a protestantizmus helyzetéről.

„Mi szegény tisztai magyarok garázdák és destruktívek vagyunk.”

A debreceni református társadalom előkelő vendégeinek részvételevel fényes sikerű irodalmi matiné rendezett vasárnap déle őtt a ref. főgimnázium tornatermében a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság debreceni köre.

A matiné dr Erdöss József egyetemi professzor nyitotta meg magas színvonalú beszéddel, majd azután Szele György a helybeli református Farkas Győző pedig az ág. ev. gyűléseket nevében üdvözölte a vendégeket.

A matiné egyik nagyvonalú, hatalmas beszédét Kapi Béla ág. ev. püspök mondotta.

Utána Vargha Gyula, az ősz akadémikus költő adta elő két sikerült, zamatos költeményét.

Dr Ravasz László püspök mondott ezután hatalmas beszédet. — Azzal kezdte, hogy a keresztény misszió munkája mindenféle meglankait a világon, az Ige elvesztette átütő erejét. A népek nem tudnak hinni a kereszténységben, amiért szétlépte önmagát és a világra zuditotta a rettenő háborút.

Oroszországban százezrekből álló tömegek énekelve járnak utcán és átölezzék Krisztust. A török reformmozgalom is nagyon keresztényellenes, rengeteg örménynek azért kellett meghalni, mert keresztény volt.

A francia és belga kormány megszakítja a diplomáciai viszonyt Romániával.

Bukarestből jelentik: Diplomáciai körökben úgy tudják hogy a francia és belga kormányok bukaresti követeket a közel jövőben visszahívják.

Ez a diplomáciai konfliktusra a román pénzügyminiszternek az a rendelkezése szolgáltatott okot, melynek értelmében a román hatóságok a két országban a román állampapírokat lefolyezték.

A zsidó Messiásvárá és Izrael országa szintén gyökerében támadja meg a keresztény világot.

Ennyi támadással szemben hogy áll a kereszténység. Leghamarabb a görögkeleti lépett a megújulás útjára, most égető problémává vált az, hogy sikerülni fog-e az anglikán egyháznak összeolvadni és szövetségre lépni a gör. keleti ortodoxiával, a melynek világra szóló jelentősége felbecsülhetetlen lenne.

A katolicizmus is megújulás útjára van. Soha annyi hívő katolikus nem volt a világon, mint ma és a hivatalos egyház is erős propagandát folytat.

A protestantizmus ezzel szemben — mindig széjjel tagozódik.

A magyar protestantizmus létjogosultságát ma már kétségbe szokták vonni. Két magyar típusról beszélnek: a dunai a jogbiztonság támasza, királyhiú nagy kulturérzékű, nyugati gondolkodású és a Habsburg dinasztia, míg mi — szegény tisztai magyarok — garázda, forradalmár, destruktív magyarok vagyunk. Az ilyen felfogások megsemmisítik azt az óriási erkölcsi értéket, amelyek a tisztai magyarság történelmi tradícióiban rejlenek.

A protestantizmusnak meg kell védenie igazságait — fejezte be beszédét Ravasz.

Somossy László a Kereskedő Levente-egyesület elnöke.

Nagyfontosságú esemény zajlott le vasárnap déle őtt a Debreceni Kereskedő Társulat dísztermében, amikor alakult meg ugyanis a Debreceni Kereskedő Ifjak „Levente” egyesülete, mely magában foglalja a debreceni 12—21 éves kereskedő ifjúságot, az ifjúsággal érző vállalkozókat s új irányt van hivatva teremteni a kereskedő ifjúság nevében, ezzel Debrecen öngazdászati életében. Az alakuló közgyűlést a Kereskedő Társulat nevében Deutsch Sámuel választ-

A tulajdonosoknak be kellett bizonyítaniuk, hogy nem a háboruban és nem a németektől szereztek a réz ényeket. Románia ígéretet tett hogy ezután fizeti a árulkokat, ezt azonban az igoaró értékek után sem tetle.

Azt hiszik, hogy ez ügy miatt a francia—belga és román kormányok között megszakítják a diplomáciai viszonyt.

mányi tag nyitotta meg s Nagy József, a Kereskedő Társulat elnöke, hosszabban vázolta a „Levente” egyesület fontosságát, melynek céltudatos működésétől egészséges testű, nagy műveltségű, hazafias érzésű, a lönyökkel egységes táborot alkotó kereskedő ifjúság fejlődését várjuk, hogy egyesült erővel munkálhassa Debrecen kereskedő társadalmát az ország helyreállításából reá e ő részét.

Nagy József java latára az alakuló közgyűlés egyhangulag Somossy

László kormánytanácsost választotta meg a „Levente” egyesület elnökévé, aki lelkes szavakkal ecsetelte a „Levente” egyesületnek azt a hivatását, hogy egységes, szervezett erővel állítsa talpra Debrecen kereskedelmét, nemesítse át Debrecen kereskedő iarsadalmát, igyekezzék közremunkálni — Nagymagyarország újjáépítésében.

Somossy László elnök javaslatára az egyesület alelnökévé Kovács Gyulát, pénztárosá Krausz Gyulát, ellenőr é Nagy Józsefet, jegy ővé Batári Imrét, könyvtárosá Károly Józsefet választotta meg egyhangulag. Egyancsak egyhangú határozattal választotta meg a 12 tagú választmányt és a 3 tagú számviteli bizottságot.

A választás mezejése után az alakuló közgyűlés lelkes hangulatban oszlott szét abban a tudatban, hogy városunkban ismét egy új hatalmas erőt képviselő szervezet kezdte meg munkáját.

Rendben folyt le a győri szavazás.

Győr, márc. 30. Győr első választókerületében a nemzetgyűlési képviselő választás első napján legnagyobb renben és cse dben folyt le. Az első napon a szavazók 40 százaléka járult az urnák elé. Hétlőn este 8 óráig 2065 szavazatot adtak le. A szavazási kezen meg fog folytatják.

Három hónapig nem adnak ki jelentést a szanalásról.

Smith főbiztos Amerikába utazik Budapest, márc. 30. Március 30-ig nem adnak ki jelentést a szanalásról. Smith főbiztos szombaton Amerikába utazik rokonainak meglátogatása céljából. Ertesülésünk szerint a főbiztos utazásának semmiféle hivatalos jellege ninesen. — Smith főbiztos távollétében Taylor helyettesíti, aki a husvéti ünnepek után tér vissza. Egyébként információink szerint a népszövetségi főbiztos februári jelentése előreláthatólag e hét végén meg fog jelenni.

Megindul a borkivitel Lengyelország felé.

Budapest, márc. 30. Lengyelország felé megindul a magyar bor exportja. Megkönnyíti ezt a lengyel kormány az az elhatározása, amely szerint 80 százalékkal mérsékli a magyar bor vámját. Egy nagyobb borkereskedelmi vállalatnak már sikerült tokaji bort eladni Lengyelországnak és valószínű, hogy ezután még más borfajtákat is sikerül kivinni.

Milliárdos család miatt letartóztattak egy vezérigazgatót.

Budapest, márc. 30. Letartóztatták Szegő Sándort a Materlo Technika Rt. vezérigazgatóját, akit hűtlen kezelés és család miatt jelentett fel saját részvénytársaságának igazgatósága. A részvénytársaság kára egy milliárd korona.

Megfagyott egy szokott fegyenc.

Pécs, márc. 30. A pécsi kir. ügyészség azt az értesítést kapta a gráci rendőrségtől, hogy az annak idején a pécsi ügyészségi fogházból több társával megszökött Werle Győzöt a gráci rendőrség elfogta. Werle társai közül egyet a mecskében megfagyva találtak, egyet pedig a szigetvári kórházban tartóztatták le. A többi körözé.

TAVASZI KALAP
MEGERKEZTEK
Friedmann Ignác és fia
PIAC 10

Megérkeztek
a legújabb külföldi női és férfi tavaszi és nyári divatcikkek
Dus választék. Legolcsóbb árak.
Friedmann Ignác és fia
Piac-u. 65., Szent Anna-utcával szemben

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, március 30. A nemzetgyűlés tegnap rövid ülést tartott, melyen Scitovszky Béla elnök az ülés megnyitása után bejelentette, hogy a választójogi bizottság jelentésteli határidejét meg kell hosszabbítani.

A ház ezt a határidőt április 30-ig meghosszabbította.

Az ülésen a belügyminiszter kijelentette, hogy a városi választásokat május 15-ike előtti napok egyikére tűzi ki s az erre vonatkozó rendelet rövid időn belül megjelenik.

Az ülés negyed kettőkor ért vége.

Megkezdődött a győri választás.

Pótvalasztásra számítanak.

Győr, március 30. Hétfőn kezdődött meg a választás. Mint tudvalevő, három jelölt mérkőzik, Németh Károly nemzeti polgári párti, Bárczy Dezső keresztény gazdasági párti, Vámbéry Russem Kossuth-párti. A szavazás közben folyik. Minthogy a kerület titkos választással választ, holnap is tart a szavazás és azt kedden folytatják. Az eredményt legkedvezőbb esetben szerdán délután hirdetik ki. A 5047 választó közül 4000 szavazásra számítanak. Nagy ereje van Németh Károlynak. Azt hiszik, hogy Németh Károly és Vámbéry Russem között pótválasztásra kerül a sor.

Kiknek adták a Svetits intézet kibővítési munkálatait.

A Svetits intézet kibővítési munkáinak biztosítása céljából kibocsátott versenytárgyalási felhívás alapján beérkezett ajánlatok elbírálása ügyében az építbizottság f. hó 28-án tartott ülésben a munka odaítélésére tárgyában a következőképpen határozott:

a) hontási, föld, kőműves és elhelyező munka, vas, vasbeton és acsmunka készítésével Tóth és Sebestyén építész, építőmestereket, a bádógos munka kivételével Weszely Antal bádógos mestert, a kőművesmunka kivételével Kubinyi Lajos és Társa céget, az asztalos munkák kivételével a Debreceni Asztalosmesterek Szövetkezetét, a lakatos munkák kivételével Piros Béla lakatos mestert, a mázólok munkák kivételével Bombácsy József mázólok mestert bízta meg.

A kályhás munkára nézve a bizottság úgy határozott, hogy a később, a többi még hátralévő munkákkal együtt fogja vállalni a munkát.

Károlyi a kudarc után elhagyta Amerikát.

London, március 30. Newyorkból jelentik: Károlyi Mihály és felesége utban vannak London felé. Károlyi Mihály né elutazása előtt súlyos torokmegtétlen ment keresztül. Ezt az operációt tifusza tette szükségessé. Károlyi Mihály ősszel valószínűleg visszatér Amerikába, amikor már reméli, hogy engedélyt kap a politikai működésre.

Párizs utamról hazakerkeztem a legjobb divatújdonságokkal
RISKÓ PÓI DIVATERME PIACZ-ÚCA 26

MÁTHÉI JÁNOS
víz zeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalkozás.
Csapó utca 24. -- Telefon 321.

Törvényszéki tárgyalás a hajduböszörményi városháza nagytermében.

Bársony Sándor gazdálkodó halálának bűnygyében tegnap tartották a főtárgyalást — Ma Debrecenben hoz ítéletet a bíróság. — Izgalmas jelenetek a bizonyítási eljárás alatt.

Hajduböszörmény, márc 30. A múlt év nyarán igen nagy port vert fel az 1924 június 15-én elhunyt Bársony Sándor titokzatos esete. A 300 holdas Bársony Sándor gazdálkodó szekerével a hajduböszörményi városháza előtt hajtott el. Hajtási szabálytalanság miatt május 21-én Kiss Márton rendőr leigazoltatta, majd előállította a rendőrségen. Ott a vád szerint Kiss Márton rendőr alaposan elverte a 72 éves gazdálkodót, aki négy nap múlva megbetegedett s állítólag agyvérzés következtében később meghalt. A 300 holdas Bársony Sándor gazdálkodó esete rendkívül felkavarította a hajduböszörményi kedélyeket, mert hiszen a gazdálkodó köztisztviselő volt.

Kiss Márton rendőrt az eset után felfüggesztették s a központi vizsgálóbíró elnöknek intézkedésére előzetes letartóztatásba helyezték. A 21 napig tartó vizsgálati fogság után biztosíték ellenében szabadlábra helyezték, azonban halált okozó súlyos testisértes büntetés és személyes szabadság megsértésének vétségé miatt az ügyészség vádiratot adott be Kiss Márton ellen.

A bűnygyben a kir. törvényszék Lakatos tanácsa tegnap tartotta meg a főtárgyalást Hajduböszörményben, ahová a bíróság hétfőn hajnalban utazott ki.

A Lakatos tanács azért tartotta meg a helyszínen a főtárgyalást, mert úgy a vád, mint a védelem, sok tanút vonultatott fel. Így közérdekből a helyszínen kellett megtartani a főtárgyalást.

A főtárgyalást a hajduböszörményi városháza nagytermében tartották meg.

Már a kora reggeli órákban hullámzott a nép a városháza előtt s közel 800 ember foglalt helyet a hallgatóság soraiban.

ahol rendőrök és detektívek ügyeltek fel a rendre.

Kevéssel 8 óra után vonult be a bíróság Lakatos Gábor törvényszéki tanácselnök, Harsányi Géza és Tóth János szavazó bírák. A tárgyalási jegyzőkönyvet Kató Zoltán törvényszéki jegyző vezette. A vádat Balogh István kir. ügyész, a védelmet pedig dr. Fényes Jenő ügyvéd képviselte.

Kiss Márton vádlott polgári ruhában, emelt fővel állott a bírák elé.

Elmondta, hogy a vádat megértette, bűnösnek nem érzi magát. Majd előadta, hogy szabálytalan hajtás miatt 1924 május 21-én leigazoltatta Bársony Sándor gazdálkodót. Mint hogy a bemondott adatokat igazolnia kellett, így kényszerült a hajduböszörményi kapitányságon előállítani.

Tagadja, hogy elverte volna Bársony Sándort.

A vádlott kihallgatása után a tanúk kihallgatására térnek át.

Első tanu úv. Bársony Sándor né, az elhalt Bársony gazda özvegye.

Ehmondotta, hogy május 25-én, — vagyis az eset után négy nap múlva mondta el neki férje, hogy a vádlott Kiss Márton „akkori rendőr ur” leigazoltatta, majd előállította s a rendőrségen agyba-főbe verte. Az eset után csak azért szolt négy nappal később,

mert férje szófukar volt s szegyezte, hogy ilyen eset megtörténhetett vele.

A következő tanuk: Molnár Imre és Varga Lajos rendőrök egybehangzóan azt vallották, hogy

az elhalt Bársony gazdának távozása után az őrszobában sehol vérynyomok nem voltak.

Az igazoltatás ideje alatt az őrszobához közel tartózkodtak, de az őrszobából semmiféle hangot, kiabálást, vagy jajgatást nem hallottak.

Varga Sándor, az elhunyt gazdálkodó kocsi, aki az előállításkor a kocsin volt, hosszu vallomást tesz. Elmondja, hogy

akkor, amikor Bársony Sándor az őrszobából kijött a szekérhez, szemén és arcán véraláfutások voltak láthatók.

Ily értelemben vallott a vizsgálóbíró előtt, azonban ezt a vallomását,

most úgy módosítja, hogy amikor felborult a szekér az árokban, akkor voltak nyomok láthatók Bársony gazda szemén és arcán.

Kálmán Lajos ügyvéd, volt járásbíró a következő vallomást tette: — Bársonnyal jó viszonyban volt s mint ilyen felkereste betegsége alatt. Bársony akkor panaszkodott neki, hogy

egy rendőr a kocsirol lezuhta, összeverte és összerugdosta;

erre azt tanácsolta neki, hogy jelentse fel a rendőrt, mire a habtista vallásu Bársony azt válaszolta hogy

„Krisztus is sokat szenvedett, de mégis megbocsátott az ellene vétkezőknek”.

Pápay Kálmán dr. orvos tanu vallomása során elmondta, hogy május 27-én elhívták a nagy beteg

Bársony Sándorhoz, aki önkivületi állapotban volt;

ő megvizsgálta, majd gyógykezelés alá vette. Június 4-én azután olyan állapotba jutott, hogy már-már azt hitte, hogy felépült. A különben érthetemesében levő

Bársony azután közölte vele, — hogy elverték.

Június 10-én Bársony állapotja rosszabbra fordult s 15-én meghalt. — Pápay dr. elmondta még, hogy egyszer Bársonyné elpanaszolta neki, hogy férje egy alkalommal elvágódott.

A következő tanu Cs. Molnár Imre — aki jelenleg a debreceni királyi ügyészség fogházában orgazdaság miatt büntetését tölti s akit egy szoros foglár vezetett be, a hallgatóság moraja közben.

A tanu előadta, hogy jelen volt akkor, amikor bekísérték az elhalt Bársony Sándort. Egy Király Imre nevű s korábban elhunyt gazdálkodóval beszélgetett a városháza előtt és jól hallotta, hogy a Bársonyt kísérő Kiss Márton rendőrnek azt mondta a tőlük nem messze álló Baesy nevű gazda:

— Mit viszi be Bársonyt, hiszen 300 holdja van. Erre Kiss Márton azt válaszolta, hogy

— Majd elbánok én vele!

Bácsi Péter gazdálkodó Cs. Molnár Imrével ellentmondóan vallott s tagadja, mintha azt mondta volna Kiss Márton, hogy „Majd elbánok én vele”, de viszont azt hallotta, hogy a rendőr káromkodott.

Izgalmas szembesítések után rátertek T. Nagy Albert kihallgatására. Ez a tanu előadta, hogy 1924 május 5-én Bársony gazda az országúton felborult szekerével; ő oda ment és segített Bársony gazdának a szekeret felállítani. Bársony gazdának az arca ekkor sáros volt és azt mondta, hogy „A fejemet fájlalom, de majd meggyógyul”.

Löky Ferenc, a Bársony veje és Bársony Istvánné, a Bársony gazda menyje azt vallották egybehangzóan hogy Bársony Sándor egészséges volt mindig.

Rompa Sándorné hosszu vallomása során azt bizonyította, hogy ifjú Bársonyné több alkalommal mondta volt neki, hogy az öreg Bársony, mióta felborult, állandóan betegskodott s egy alkalommal azt mondta: „A lábánál fogva kellene felakasztani a vádlottat”. Elmondta azt is, hogy Bársony Sándorné őt hivatta s azt kérdezte tőle, hogy mit fog velani a törvényszéki tárgyaláson.

Kovács Imréné beidézett tanu Csikesné beidézett tanu izgalmas szembesítések során azt bizonyították, hogy Kiss Márton megverte — nem bántotta Bársony gazdát. Mindkettő fenntartja vallomását.

Bácsi Sándor tanu hosszabb vallomása során elmondta, hogy

Bársony Sándor gazda többször is felborult az országúton.

Több tanu kihallgatása után Busek Andrásné jelentkezett, aki azt jelentette a bíróságnak, hogy férje beteg,

de kocsin fel lehetné hozni a tárgyalásra. Erre elrendelik a behozatalt s a bíróság szünetet rendel el.

Szünet után kihallgatják a kocsin előhozott Busek Andrást. Busek András elmondja, hogy a vizsgálóbírószágon azt vallotta, hogy Kiss Márton, mikor az igazoltatás után ismét posztra ment, azt mondta neki: — Megmutattam, ki az ur!

Már ő nem emlékszik pontosan erre a kitétele, mert az operáció óta az emlékezőtehetsége megbénult. Különben is ő italos ember s mielőtt a vizsgálóbíró előtt megjelent, a „Kis pipához” címzett debreceni vendéglőben bereggelizett s nem emlékszik már arra, hogy mit vallott.

A hallgatóság soraiban igen nagy derűtlenség mutatkozik a vallomás alatt. A bíróság megesketését éppen az ingadozó vallomása miatt mellőzte.

A kihallgatások után úgy az ügyész, mint a védő kéri a tanúk megesketését. Mire a bíróság Molnár Imre, Varga Lajos rendőr és Rompáné kivételével elrendeli a tanúk megesketését és az idő előrehaladotságára tekintettel a tárgyalást felfüggeszti s annak folytatását ma délelőttre tűzi ki.

Ma fogja folytatni a tárgyalást Debrecenben a bíróság Lakatos tanácsa.

Izzadás ellen Antisanol-kendőcs
Hatásban biztos, használatban kellemes.
BÁNO ANDOR Arany Arany Gyógyszertára
DEBRECEN, Piac-ú. és Szent Anna-utca sarok

A debreceni m. kir. gazdasági akadémia és a Magyar Magtenyésztési Részvénytársaság nemesíteti gazdasági és konyhakerti **vetőmagjai** Csanak József K. Rt. fűszerüzletében kaphatók **Piac-ú. 51.** **Telefon 70.**

Hírek

A szerkesztőség köréből.
Lukács Károly hírlapíró a mai nap folyamán kiállt a „Debrecen” szerkesztőségének kötelékéből.

Gyász nise Debrecenben IV.
Károly királyért, Szerdán, április 1., IV. Károly Mihály halála évfordulóján délelőtt fél tíz órakor gyászszentmise lesz a római, kath. templomban. Az ünnepélyes rekviemét dr. Lins denberger János prépost-plébános vezényli főpapi díszben, teljes asszisztenciával. A kegyeletes ünnepségre a katonai és polgári hatóságok is ezután hivatalosak.

Protestáns irodalmi délután.
A Kátvínisták Templon Egyesülete április elején, szerdán délután fél 6 órakor a Kollégium dísztermében irodalmi délutánt rendez. A műsor szerepel Csobán Endre városi főlevéltáros előadása, aki „Csokonai és a vallás” címen fog előadást tartani. Több igen érdekes szám egészíti ki a műsort, mely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Mész összes szakosztálya tag és választmányi gyűlése ápr. 2-án délután 5 órakor fogja megtartani a város háza kis tanácstermében. Program: 1. Előki megnyitó. 2. Referáda a Menten-féle amerikai akcióból. 3. Dr. Mitrovics Gyula egy. tanár előadása a nőnevelésről. 4. Faras Győző ág. ev. lelkész beszéde Svédországi utjáról. Irredenta szavalt. Témáitól erre a rendkívül tartalmas és nívós programra, kérjük tagainat a hozzászólásokra és a javaslatokra, hogy minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjenek. Az elnökség.

Haláleset miatt elmaradó tanítónői jubileum. A debreceni izr. iskolások ezután közli, hogy érdemes tanítónőjének, Falk Antóniának elhunytával az iskolát és tanterületét élt gyász folytán a Lövinger Mórné jubileum ünnepelésére hirdetett díszgyűlést elhalasztja. — Az ünnepély későbbi időpontját közölni fogjuk.

A zsidógimnázium irodalmi délutánja. Vasárnap délután tartotta márciusi irodalmi délutánját a debreceni zsidó reál-gimnázium. A műsor ge incét Kardos Pál előadása tette, aki a modern magyar irodalom és a zsidóság kapcsolatát fejtegette érdekesen, na y hatást keltve. Falus Mária és Pogány Ernő kitűnően előadott szavaltokkal szerepeltek.

Dr. Csige Sándor gyásza. Mély gyász érte dr. Csige Sándor államrendőrségi fogalmazót, főkapitányi ítélőt; nővére Gaigóczy Lajosné, Csige Mariska ifjan, boldog házasságának 4-ik évében pár napos szenvedés után elhunyt. A megboldogult orasszony temetése ma, kedden délután 4 órakor lesz a Gólya utca 4. számú gyászháztól. Halálát bánatos férjén és egyetlen kis árvaján kívül szülei, testvérei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Ma délután temetik Gabriel Aladárnt. Vasárnapi számunkban már hírt adtunk arról, hogy rusi Gabriel Aladárnt Budapesten tragikus körülmények között elhunyt. Az ifjan elhalt orasszony hült testét Debrecenbe hozták és ma, kedden délután 3 órakor a Kossuth-utcai templomban tartandó gyászszertartás után a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Hirdessen lapunkban.

A város április 30-ig újabb indemnitást kapott.

A nagyerdei strandfürdő ügye ismét a közgyűlés előtt volt.

A tegnapi városi közgyűlésnek feladata volt dönteni arról, hogy hosszabbítja-e már a több ízben meghosszabbított indemnitást. Az indemnitás ügye mindjárt a nagy kölesön után volt tárgyalásra tűzve. A kétórás zajos kölesönvita hullámai még nem csillapodtak le, mikor Vargha főjegyző beterjesztette indítványát az indemnitásnak április 30-ig való meghosszabbítására.

Hozzászólás nélkül fogadta el a közgyűlés a kölesön-vita után már igen érdektelenül fogadott javaslatot.

Több kisebb ügy után a nagyerdei strandfürdő ügye került ismét szónyegre. A közgyűlésnek ezúttal arról kellett döntenie, hogy a Hévíz-vel kötött 6000 dolláros kölcsönszerződés ama kikötését, hogy a város a kamatokat nem utólagosan, hanem előre köteles fizetni, elfogadja-e.

Márk Endre ellenjavaslatot tesz —

kijelentve, hogy elfogadására ugy sem számít — azzal indokolással, — hogy a feltételek kibúvót engednek a Hévíz-nek. Kérdezi a várost, hogy a nagy kölesönből akarja-e visszafizetni a Hévíz kölcsönét.

Dr. Magoss polgármester azt feleli, hogy a Hévíz kölcsöne annyira előnyös, hogy nem üzletszerű fizetni. A torleszés az uszoda jövedelmezőségére van bízva.

Dr. Radó Péter támogatja a tanács javaslatát. Itt nem kubbé gödör, hanem egy modern uszoda építéséről van szó.

Zelinger Ede aggodalmát fejezi ki afelett, hogy túlhideg lesz a Nagyerdei Klimája és csak rövid ideig lesz egy nyáron használható az uszoda.

A vita befejezése után szavazásra tette fel a kérdést dr. Hadházy főispán. — A közgyűlés nagy többsége a tanács javaslat mellett foglalt állást.

28 vádlott pletyka miatt a debreceni törvényszék előtt.

Kitalált mese két csendőr rablógylókosságáról.

A pletykálkodásnak és tereferének még a sok hiábavaló beszédnek iskolapéldája volt az a törvényszéki tárgyalás, amely ma folyt le Debrecenben dr. Koháry József ítélő tanácsa előtt. Debrecen környékéről néhány faluból 28 embert idéztek törvénybe a pletykások, hivatalosan: rágalmazás vétsége miatt.

A királyi ügyészség felhatalmazása ra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségével vádolt meg 28 férfit és nőt azért, mert hírül vették és tovább adták, hogy Borbély Ambrus csendőr egy társával Debrecen határában megölt és kirabolta egy asszszonyt, holttestét pedig az országot menti bozóthoz rejtették.

A 28 vádlott vallomása nagyrészen megegyező volt. Mindegyik azt hallotta és adta tovább, hogy Borbély Ambrus elkövete a rablógylókosságot.

A vádlottak kihallgatása következtét humoros részletekben. Így, mikor Bihari Péterné elmondta a hírt, amit hallott, az elnök tőle is megkérdezte:

— Itt maga ezt elbeszélte valakinek?

— Nem beszéltem én, kedves — feleli a vádlott asszony — csak ott volt tal nálam a halottas háznál és hát csak el mondtam a bátyámnak.

A bíróság a vád- és védbeszédnek meghallgatása után Tóth Jánost és Nagy Lászlót 900.000, huszonöt vádlottat 300.000 korona pénzbüntetésre ítélte. — Szabó Bálintot pedig felmentették.

Bod Kálmán ügyész és a vádlottak megnyugodtak az ítéletben, kivéve Dicz Istvánnét, aki fellebbezett. — Így az ügy a tábla elé kerül.

Ehmann Dávidot felmentette a törvényszék.

Tegnap délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék az Ehmann testvérek bankbizományosok apjának: Ehmann Dávidnak bűnügyét, akit a királyi ügyészség sikkasztással, orgazdasággal és bűnpártolással vádolt. Az ügyet dr. Fülöp Károly törvényszéki egyes bíró tárgyalta, a vádat dr. Mező Sándor kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Fényes Endre ügyvéd látta el.

Az ősz hajú Ehmann február hó 27-ike óta vizsgálati fogságban volt. Kihallgatása során tagadta, hogy fia cselekményéről tudomása lett volna, vagy hogy neki a fiuk a sikkasztott pénzből adtak volna.

Ezután a sértettek hallgaták ki, mint tanukat. Egyesek azt vallották, hogy főként azért adták a pénzt kóstba az Ehmann fiuknak, mert az üzletben gyakran ott volt az öreg

is, aki bennük bizalmat gerjesztett. A többi tanuvallomásokból az is beigazolódott, hogy az öreg később már tudott róla, hogy a fiuk nem tudnak fizetni, mert a kiadott pénzt jórészt elvesztették.

A bizonyítási eljárás után dr. Mező Sándor ügyész vádbeszédében a sikkasztás büntetésére vonatkozó vádat elejti; indítványozza e tekintetben az eljárást megszüntetését.

Fenntartja az orgazdaság és bűnpártolás vádját.

Fényes dr. védő beszédében rámutatott a kapzsi kószoltatottk felfogására s azzal szemben az öreg Ehmann becsületes viselkedésére, aki többször felelősséget vállalt az egyes tételekért. Kijelentette, hogy az orgazdaságban nem lehet bűnös, de a bűnpártolásban sem, mert a törvény jogot ad az apának, hogy még a ha-

tóság üldözése ellen is védje gyermekeit.

Még Rác Kálmán apját is felmentették a bűnpártolás vádjától, mert: apa volt. Az sem büntethető, hogy leplezte fia szükségét, hogy — menekülhessenek.

A védőbeszéd után dr. Fülöp Károly kihirdette az ítéletet, mellyel a vádlottat a vád és következményei alól felmenti, mert a vádiratban foglaltakat ne látja beigazoltaknak.

Az ügyész az ítéletben megnyugodott. Így az jogerős lett.

Születések.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő szül. tételek jelentek meg: Liebermann József nyomd. ulajd. nos, leánya halva született, Huszár Sándor kisbérli, leánya h. lva született, dr. Bohn Ede József fogorvos, leány Mária Éva, Csike Mihály erdő-elenítő, leány Zsuzsanna, Korpás Károly feles. dohányk. ritész, fia László, Szalontai József városi tűzoltósóffőr, fia Gyula István, Márai János gépl. s., leány Kat. In. lona, Siket Antal államrendőr, fia Andor, Kiss Gábor erdőtel-pítő, fu Gábor, Török Antal npsz., fia János, Bányai József cipész, leány Anna Olga.

Halálozások.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették: Batán Sándor ref. 64 éves, Hatmáty uca 11., Szabó József Kecskés Erzsébet ref. 34 éves, Csíkekert 17., Bakó István ref. 50 éves, Fehérgyarmat, Szele Mária ref. 19 éves, Kerekes Géza-utca 17., Kurucz Róza ref. 1 hónapos, Honvéd utca 9., Hofb Fülöp ref. 61 éves, Simonffy-utca 59., Balogh János ref. 5 hónapos, Mikepércs-ut 3., Balla Zsuzsanna ref. 26 éves, Nádor-ut a 6., Káplár Ferenc gk. 23 éves, Hajdu sámsón, Gaigóczy Lajosné Csige Mária ref. 27 éves, Gólya utca 4., Szilágyi Gyula ref. 1 éves, Bethlen-utca 24., Bujdosó Erzsébet 15 napos, Rudolf-utca 6.

A Hadirokkantak foglalkoztató ingóságközvetítőjét bízva meg eladó lakásának, ruháinak, bútorainak értékesítésével. Kaphatók: sifonok, ágyak, éjjeli szekrények, 8 fős kos antik goubié, mahagoni asztalka, képek, ruhák, wertheim szekrény, mechanikai cimbalom, kézi számszámok szerelőknak, ebéd-szekrény, pohársz k, ing óra stb. Bővebbet Szent Anna-u. 12. alatt.

Hj. Zelinger jutányos árban fest cimtablákat Kál-m-tér 4.

Varrógép javítások lelkismeretesen és legolcsóbban Singer & Co varrógép részvényársaságnál Debrecen, Piac-u, 79.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolást régi tűkők újáértése Sipkovich Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 85—

Vigyázat!

Olcsó, könnyű tartós cipőket

Glück

cipőnagáruházában Bika mellett szerezhethők be

Olcsó reklám cikkek

Női félűzős amerikai és iran ia lack kapi	250 és feljebb	Női félűzős és spangnis	195 és feljebb
Női bagaria fel amerikai és iran ia	295 és feljebb	Divat spa gns chevro	250 és feljebb
Azonkívül női lack és szürke divatcipőkben, gyermek leány fekete és színes cipőkben, szandálokban, csőde cipőkben, ha isyákban, férfi sapkákban legnagyobb választék. Olcsó árak.		Férfi am. box strapa cipő	290 és feljbb
		Gummi talpu fekete és barna	450—486

A

Baksör

csapatást

Gambrinus

már megkezdte

— A m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola igazgatósága f. évi április hó 15-től kezdődőleg nyolc hétre terjedő pácólási tanfolyamot nyit asztalos segédek és asztalosmesterek számára. A tanfolyam részvételi díja 200,000 korona. Részletes felvilágosítást ad és jelentkezést elfogad naponta délután 3-5 az igazgatóság.

— A Nyugat estélye. A Nyugat április 5. estélye iránt városzerle nagy az érdeklődés. Nyugat régi és új előfizetői tudvalevőn igényjeget kapnak. A Nyugat megbízásából Csáthó Sándor ur a Bika hallában április 3., 4. és 5-én délután 3-6-ig előfizetéseket fogad és az előfizetőknek járó estélyjegyeket kiadja.

— Szepessy Ferecz tánciskolájában az új tanfolyamok kezdésén vesz ki részt. Szentgyörgyi u. 1c.

— Paratlas az érdeklődés Rittler Anna zongoristájának szombati esti zenéi hangversenye iránt. Jegyek Springer könyvesboltjában.

— Svájci pász és pedál női szalmakalap 80-140 120 000 koronáig a Kalapüzemben, Piac-u. 9. Billa-üzletében. Állomány 60.000 kor.

— Művelődési és szórakoztató Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság 4320 darab részvénye elővételi joggal jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

— Mit hirdet ma az Ingóságkövetítő? (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban. Telefon 11-99. Cser-ben Béla buapesti cég, az Underwood-írógépek magyarországi vezérképviselete, Debrecen és Hajturgye területére képviselőt állított föl, amelyvel Debrecenben az Ingóságkövetítő (Hatvan-u. 1.) bízta meg. E mellett a Standard (nagy irodai), Portable (kéz) Underwood írógépek, amelyek közelmúltban szerint a legkiválóbb amerikai gyártmányok, Debrecenben és a vidékről a legelőnyösebben az Ingóságkövetítőnél rendelhetők meg részletfizetés mellett is, ahol a gépeket bármikor bemutatják s mind megújított állapotban megadják. Mialatt írógépet beszerezne, mindenképp jöjjen el az Ingóságkövetítőbe. (Hatvan-u. 1.) Részletfizetésre is adunk: félfelhőket, féhrészeszöveket, ruhákkal, női ruhákkal, vasak, kanavászok, függönyök, futószy nyegeket, bu orokat, magános ágycak, székcsereket, mindenféle székcsereket, szalagárműveket, fémhálokat, soursongybeleteket, gyermekágyakat, diványokat, hencsereket, képeket és mindenféle másokat. Óriási előny mindenkire nézve, hogy mindent egy helyen s részletfizetésre is beszerezhet az Ingóságkövetítőnél, (Hatvan-u. 1.) Eladásra vállalkozunk mindenféle ingó árut.

Itt a tavasz!

Gyomor, bélbetegség és epebajok kezdék meg orvosi előírás szerint kurájukat a

MIRAGYÓGYVIZSEL

Biztos gyógyeredmény!

Fogyókúrák tartására felkészült alkalmas!

Főraktár:
KONTSEK GÉZA
cégnél, Debrecen,
Kapható mindenütt!

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r.-t. nyomdájában.

Esett a sertés ára.

A hentes szakosztály megokolja, hogy miért nem tudja az áresést teljes egészében keresztül vinni.

A debreceni hentesszakosztálytól kaptuk a következő nyilatkozatot: Az élő állatok áresése ismét a husiparosokra terelte a közfigyelmet. A múlt héten inkább csak a szarvasmarha árak estek, amely körülmény természetesen a sertéshus áralakulását is befolyásolja. Olcsó marha- és borjúhús mellett nagyon természetes hogy nem lehet drága seméshúst árusítani, mert a közönség — hiába — csak azt nézi és veszi, ami olcsó. Ettől eltekintve

a hétfőn megértett sertésvásáron a sertésárak is estek. A prima nehéz sertés ára 18.000 K, a közép súlyú sertés ára 16-17.000, míg a könnyű, illetve súlyos sertés ára 14-16.000 K-ra alakult ki. A közvélemény tájékoztatása végett a hentes szakosztály vezetősége kijelenti, hogy az élő állatok árait mint a múltban, most is állandóan figyelemmel kíséri s a nyílt árusítási üzletek árait ehhez képest állapítja meg. Nagyon természetes, hogy az áresést elsősorban a frissen beszerzett és feldolgozást nem igénylő árak, mint pl. az összes friss sertés húsk, zsirnakváló szalonna, hár, tepertő, stb. veszik át, míg a régebbi beszerzésből eredő készítmények áresése valamivel lassab. Rámutat továbbá a szakosztály arra, hogy az áresést teljes egészében való átvételét nagyban akadályozzák a stabil, sőt sokszor indokolatlannak látszó üzemi költségek. Nyenek elsősorban a végvártási és fogsztási díj, mely csak nemrég emeltetett közép súlyú sertésenként 102.000 K-ra. — továbbá a vágási díj, szalma, fuvar és a jég, mely utóbbi dacára a szénárak cca 50 százalékos áresésének az idén táblánként 10.000 K-ra emeltetett. Az adóról, bolt és munkabérek-

ről, a kétszeri, összesen 6 százalékos forgalmi adóról, a sertésenként 10-50 kg-os életvesztéséről nem is beszélve, 221.000 K, utóbbiakkal együtt cca 3-400.000 K költség és közteher esik minden egyes sertésre, ami érthetővé teszi azt, hogy az áresést teljes egészében és úgy ahogy azt az iparosok maguk is szeretnék, nem vihető keresztül.

A múlt héten volt pl. a sertésárak 36-38.000, ezen a héten 32-24.000. A sódarbus ára volt 34.000, jelenleg 30.000, a vékonyborda ára volt 28.000, most 26.000, a bőrös hus ára volt 20.000, most 18.000, a sertésfej ára volt 18.000, most 12.000, a köröm ára volt 12.000, most 10.000, a tepertő ára volt 40.000, most 30.000 K. — Az árak megállapítása pontos számítás alapján történik, melynek alapját egy olyan sertés képezi, amely annak idején hatóságilag próbavágotott. Ezen a próbavágáson jelen voltak a kir. ügyész, az elsőfokú iparhatóság, az államrendőrség és az árvizsgáló bizottság képviselői, tehát az adatok valódiságához semmi kétség nem fér. A hentes szakosztály az árszámítás egy példányát saját irattárába helyezi. — egy másik példányát pedig esetről esetre a kereskedelmi és ipar kamaránál helyezi el, ezentul pedig a szükséghez mérten a sajtó útján a közönséget is tájékoztatni fogja. — Ezek az árszámítások betekintés végett úgy a fogyasztó közönségnek — mint a hatóságnak rendelkezésre állanak.

Kiváló tisztelettel
a debreceni ipartestület
hentes szakosztályának
vezetősége.

Lanyhult az értéktőzsde.

Külföldi hírekről az irányzat lanyhult. A spekuláció teljesen visszavonult.

Az utótőzsdén az árak még mélyebbre estek.

Árfolyamok:

M. Hitel 399, Kőszén 3090, Salgó 534, Ganz Danub 2460, Ófa 465, Cukor 2110, Östermelő 192.

Üzletetlen tartott a gabona-tőzsde,

Igen kis gabona forgalom volt ma a tőzsdén. Emellett az irányzat tartott. Az amerikai árak estek, de a pestiek változatlanok maradtak, csak a zab esett 5000 koronával.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 515-517 fél, egyéb 512 fél-515, 77 kilós tiszavidéki 525-527 fél, egyéb 517 fél-520, 78 kilós tiszavidéki 525-527 fél, egyéb 522 fél-525, rozs 465 fél-470, tak. árpa 340-350 sörárpa 450-470, köles 250-260, zab 390-400 tengeri 245-250, korpá 230-235, ezer korona száz kilogramonként Budapest.

Az aranykorona árfolyama:

Egy aranykorona (a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva) 14,632 és hétnyolcad papirkorona.

Zürichi zárlat

Páris 2728, London 2477, Newyork 518 és fél, Brüsszel 2653, Milánó 2120, Hollandia 206 és háromnegyed, Berlin 123 és fél, Bécs

73-10, Szófia 377 és fél, Prága 137 és fél, Varsó 100, Budapest 72, Belgrad 832 és fél, Bukarest 242 és fél.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 6100. Árak: könnyű 15-16,5, közép 18-19, nehéz 19-19,75. Irányzat igen lanyha.

Debreceni sertésvásár.

A tegnapi sertésvásárra 180 kövér hízót hajtottak fel. A kereslet kicsi volt, az irányzat pedig lanyha.

A kövér sertésért 16-17, kivételesen 18, közepesért 15-16, sülányért 14-15 ezer koronát fizettek élősu y kilónként.

A múlt heti á akhoz képest 1-2 ezer koronával esek az árak. A sovány sertések piacán közepes felhajtás m llett a kereslet kevés. Hízónak valót érsúlyban 16-18 ezer koronát adtak.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Dátum	Arány	Arány
Dollár	71960 K	72620 K
Angol font	34400 K	34700 K
Hollandi forint	28472 K	2 748 K
Francia frank	3816 K	3840 K
Svájci frank	13826 K	13969 K
Léva	515 K	523 K
Cseh korona	2125 K	2145 K
Lira	2959 K	2977 K
Lei	340 K	342 K
Dinár	1157 K	1150 K
100 n. márká	16978 K	17122 K
Lengyel márká	13729	13853
Osztrák korona	10135	10215

Meghívjuk

t. vezetőnk t a legújabb angol női kabát, kosztüm és férfi szöveiteink bemutatására.

Fischer Adolf és fia
postó-ágykereskedő
Piac 61.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda jelentése

Tiszviselő- s ben ma kedden Tó. zek, Hans Müller szenzációs szindarabja, Halasi Mariskával a fő nő szerepben.

„A waterlooi-csata“ Lengyel Menyhért a Taifun, Antonia stb. szerzőjének világszerte ismert komédiája szerdán kerül bemutatásra, Különös érdekessége a darab második fejezetének művelveit, amikor a csatát veszi fel az Operateur.

Halasi Mariska, Gyulai Gizi, Rolkó László, Thuróczy, Rajz, Hortobágyi, Sőtét játszik a főszerepeket a waterlooi csata szerdai premierjén.

A mozgószínházak műsora

APOLLÓ: Jókai örökbecsű műve. Névtelen vár, a legjobb magyar művészekkel.

VIGSZ NHÁZ: Harry Lidike legnagyobb szerepében: „Orient“ képe rész egy előadásban. Rejtelmi remekmű jönnek: Pávabécső, A nagy fehér ut, Halálkapitán. A víz, a csoda!

METEORBAN szerdán és csütörtökön „Quo vadis?“ Mindkettő rész egyszerre, 2 és fél órában kerül előadásra, 4, fél 7 és 9 órákor. — Jegylovétel.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések

az óriási szélvihar miatt igen kezdetleges sportot mutatott Anyira erős volt a szél, hogy a játékosok majdnem állandóan a szél felé fordultak, a pu előt jölet s az egyik csapat óránsó védekezésre volt kénytelen. A DKASE győzelmével újra nyitott volt a bajnokság, a DVSC bajnoki esélye nagyobbodott. Részletes eredmények:

DKASE—NyTVE 4 : 0 (4 : 0)

Az erős vihar az anélkül is tartózkodó NyTVE csapatát teljesen megzavarta. Főnök kezénél játéka nem tudt érvényesülni. Viszont a DKASE jól kihasználta a játékosokhoz inkább kedvezőbb körülményeket. A választás KASE-nak kedvez s a szél felé fordult a Pahr (2) Kerezi és Fridi lövéseivel már az első félidőben eldöntött a mérkőzést. Legjobb a mezőnyből Pahr, Frid (KASE) és Guttmann, Ros. — teln, Vay (NyTVE).

DVSC—DTE 2 : 0 (2 : 0)

A választás itt a DVSC-nak kedvez s az erős szél dacára szep kombinációs játékkal Polonezky I. és II. góljával 1-0-dönti a mérkőzés sorát. A DTE erős kezdett, azonban eredményt nem tudott elérni.

NyKISE—BUSE 4 : 0 (2 : 0)

Értekes győzelmet aratott otthonában a jól játszó nyregvárosi csapat a lelkesen küzdő BUSE f. lett. Góllözők Benke, Polc I és II, Grünberger.

Fővárosi eredmények

FTC—Slavia 1 : 0.

A jól játszó ferencvárosi csapat értékes győzelmet aratott az elfogóttan játszó cseh csapat felel.

UTE—MTK 1 : 0
Vasas—BEAC 4 : 2
BTC—NSC 1 : 0
II. ker. TVE—KAC 3 : 0
Törekvés—Zugló 1 : 0
Husos—33 FC 1 : 0

A mezei futóversenyen

a DEAC atlétái szerepeltek igen szépen minden helyezés elnyertek. Ifi utáni I. DEAC csapata 16 perc, II. NyTVE 57 perc. Egyenleg I. Gótenhuber 2. Varga 3. Kovács. Senor I. DEAC. Eg. enleg I. Gvul I 2. Bercsny 3. V z ly

Apróhirdetésekből

600 holdas tanya birtok Hajdusámson határában hasznos bérbe adó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 6., ügyvédi irodában

Biztos fedezetre nyolc millió kapható dr. Csáthynál, Deák Ferenc u. 9. sz.
Elsőjére kvártélyosok felvétetnek. Varga-u. 28. sz., 4. ajtó.

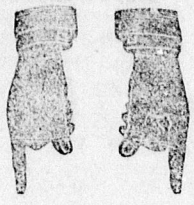
8-10 millióval
üzletvezetői vagy bizalmi
állást elvállalok.
Cím a kiadóba.

Debreczenszky István
kárpitós — Halköz 8. szám
Kész hencserek, diványok,
matracok, garnitúrák raktáron.
javításokat elvállalok.

Króh Vilmos

Debrecen
Dégenfeld-tér
10. sz.

olcsó versenycikkeknek
örjegyzéke:

Amerikai ruh selyem minden színben . . .	mlr. 75.000 K
100 cm. széles valódi japán selyem 80 színben . . .	„ 98.000 K
Nyrs selyem divatszínben ruhákra . . .	„ 75.000 K
Crep de schine nehéz minőség minden szín . . .	„ 150.000 K
120 cm. széles gabardín női ruh szövet . . .	„ 35.000 K
100 cm. széles schottis ruhaszövetek szép divatszínben . . .	„ 35.000 K
120 cm. széles tiszta gyapju ruhaszövet minden szín . . .	„ 70.000 K
120 cm. széles tiszta gyapju colin szövet minden szín . . .	„ 145.000 K
140 cm. széles angol kockás vagy sima kelme . . .	„ 130.000 K
10 cm. széles eredeti francia eponge a legdivatosabb mintákkal . . .	„ 65.000 K
A békeiők legkeresettebb anyaga a serb vázozó csatminták . . .	„ 19.500 K
Angol ing zefrek . . .	„ 22.000 K
Eredeti francia liberty sima szín . . .	„ 38.000 K
Karton, voile, kék és 6 kanavász, angia sok ezer mlr. átlag árban 18.900 K	
Francia baikt schilon 14.500 korona	
120 cm. széles francia grenadin minden divatszín . . .	mlr. 39.000 K
Készreéltés paplan feher váltával . . .	db. 330.000 K
Egy pár női harisnya márc . . .	10.000 K-tól

OLIVÓT
bármily mennyiségben vagy
szépnek nyomdájá, Varga-utca 5.

RÓTH IMRE DIVATÁRUHAZ
(DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 37, BURGONDIA-UTCA SAROK)

Ismét megkezdte
férfi- és női szövet, fehérnemű, vászon, zefir, kanavász,
liberty, karton, női, férfi- és gyermekharisnya és rövidárúk
mélyen leszállított árban való árusítását

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUHA SZÖVETEK

FELDNEHM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

Ruhafestésben

vegytisztításban és mosásban

utólérhetően

Értékesebb ruhákat fele-
össéggel vállal
BIRÓ Anya-Bika
mozi bejárat

TISZÁNCZULI HIRLAP
könyvnyomdai vállalat

R.-T.

Varga-utca

5.

TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.

Készít
a legolcsóbb árak
mellett mindenféle nyomtatványt
gyorsan és legizlésebb kivitelben

Minden takarékos asszony ezt vegye
Kávéjába ezt tegye!

**Minden doboz sarkában
pörkölt szemeskávé van!**

A Tavasz előnyre a
szövetek megérkeztek,

melyből előrendelt elegáns
férfiruhákat készítek az új
jutányos árakban.

KERESZESI úridivat szabó, Varga-utca
Tessék meggyőződni!
Pontos kiszámítás!

Asztalosmunkák

szakszerű készítése **Szabó János** építési
asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Elsőrendű kárpitós

SZABÓ JÓZSEF Varga-utca
sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Arverési hirdetmény

191-1925. évszám alatti hivatalos
jegyzék alapján közzétett
szám, hogy egy 5 éves siemetházi
tarásra átadott bika, tartásra átad-
terhén és veszélyére Debrecenben,
a Baromszárt ten folyó évi április
hó 7 (hetedik) napján köz-
benjöttöm mellett délelőtt 9 (kilenc)
órákor megtartandó nyilvános ár-
verésen, a helyszínen közlekedő köz-
társi árban, de szükség esetén az
alól is a vételár, vételi illeték és
forgalmi adó aronnel lefizetése cím-
nében a legtöbbet ígérőnek el-
adatul.

Debrecen 1925. évi március hó
27. napján.

Dr. Lintner Sándor,
kir. közjegyző.
(P. H.)

Festéket

Pasztél, kék, bronz, lila, sárga, f-
nissz, zöld, piros és minden
színi porfestéket készítek
mi ősigben nagyon
olcsón vásárolhat!

ITERN

festékházban, Piac utca 10.
Bikavár-szomban.

